

Learn. Empowerment

Samostatné štúdium pro nezamestnané osoby s nedostatečnou kvalifikácií

Katalog príspevků jednotlivých zemí o současných trendech ve vzdělávání

Shrnutí

„Jak mohou být inovativní výstupy projektu začleněny do současného vzdělávacího systému?“

Samostatné učení umožňuje a podporuje rozvoj osobnostních a sociálních dovedností jedince. Posiluje sebevědomí a vede tak ke schopnosti jednat emancipovaným a bezpečným způsobem na pracovišti a ve společnosti vůbec. Především ty cílové skupiny, které nemají v oblibě učení, či s ním nemají vůbec žádnou zkušenost, jsou těmi, na něž se projekt zaměřuje. Jsou to skupiny, které mají učení spojené se zážitkem selhání, břemene a neperspektivnosti, protože nezažily učení jako něco, pro sebe, užitečného a hodnotného.

Ve snaze zavádět samostatné učení do stávajícího vzdělávání, zařadili partneři tohoto projektu, jako jeho součást, analýzu současného stavu vzdělávání ve své zemi. Tento „Katalog stávajících trendů ve vzdělávání“ naznačuje cesty, kterými by se mohly současné tendence ve vzdělávání dané země přiblížit ke kýženému stavu. Takovému, který zařazuje inovativní didaktické principy umožňující větší flexibilitu vzdělávacích metod.

Politika všech zúčastněných zemí projektu se zaměřuje na tzv. „návrat k zaměstnanosti“ a své občany maximálně zařazuje do vzdělávacích aktivit. Budoucnost a užitečnost vzdělávacích aktivit jsou hlavními tématy. Nicméně kritéria měření a hodnocení kvality poskytovaných služeb jsou v těchto zemích značně rozdílná.

Většinou nejsou stanovena jasná omezení ohledně inovativních přístupů, ani samostatného učení, nicméně překážky jsou ponejvíce prezentovány jako nepružnost podmínek nutných pro zavádění změn. Taktéž je nutné odstranit různá nedorozumění týkajících se výukových metod a přístupů. Všechny partnerské země projektu se shodují v důrazu na důležitost role školitele a v tom, že je nezbytné, aby byl/a školen/a v inovativních trendech, což přispěje ke zdolávání překážek v zavádění samostatného (včetně distančního) vzdělávání.

Distanční vzdělávání v Čechách (duben 2006)

Jednoznačnou prioritou vlády ČR je zavádění ICT do vzdělávacího procesu. V posledních šesti letech se nejdůležitější české vzdělávací instituce zabývají rozvojem distančních forem studia (dále DV).

Tento moderní učební nástroj vzala za své celá řada institucí v ČR a ve zmíněné oblasti spolupracujeme s nejdůležitějšími evropskými institucemi. Dnes již můžeme říci, že tato forma studia se ujala na všech VŠ v ČR (i když jen z části) a také na řadě specializovaných vzdělávacích institucí.

Pozornost se soustřeďuje také na vzdělávání učitelů ZŠ a SŠ.

Cílem je zavedení e-learningových nástrojů do klasické prezenční formy výuky.

V ČR však dosud chybí ucelený systém celoživotního vzdělávání, kam patří i distanční formy studia.

Je mnoho dílčích aktivit na půdách univerzit a nejrůznějších vzdělávacích středisek.

Vznikla specializovaná pracoviště e-l. programů. Tento systém vzdělávání je všeobecně podporován a má mnoho nadšenců. Systém akreditací garantuje kvalitu vzniklých distančních kurzů. Je jisté, že DV má v ČR velkou budoucnost, **ale čeká nás ještě na tomto poli mnoho práce.**

Hlavním motorem v současné situaci, jak typické v českém prostředí, jsou šikovni nadšení lidé na univerzitách a dalších specializovaných pracovištích, kteří posledních minimálně šesti letech (někde však i déle) uvádějí DV v život. Často zcela nezištně a s nadšením pro věc. Takže dnes již máme vyvinuto slušné zázemí – technické i metodologické, které umožňuje psaní distančních textů a dalších distančních opor na akreditované úrovni

Co je ale podstatné a v oblasti DV bolestně postrádáme, je, jak se nám jeví, jednotné vedení organizační i metodologické, včetně nutných informačních vazeb.

Proč zavádět distanční vzdělávání do stávajícího vzdělávacího systému

- Prioritou vlády je zavádění ICT do výuky.
- Další prioritou je celoživ. vzd. obyvatelstva.
- Pomocí DV lze zvýšit počty studentů VŠ v ČR.
- Zvyšování kvalifikace a zaměstnatelnosti

- Udržet krok se světovými/moderními trendy (pokud chtějí kamenné univerzity přežít)
- Uspokojit zvyšující s zájem dospělé populace o DV
- DV je velmi účinný a kvalitní vzdělávací nástroj
- Propojit formální (škola) a neformální (domov, pracoviště, komunita)studijní prostředí
- získat kvalifikaci a zvýšit si kvalifikaci
- využít moderní formy studia, která v mnohém ohledu usnadňuje studium a činí ho atraktivnějším
- motivovaní studenti studují rychleji, než při klasické formě studia
- rychlé ohodnocení nabytých poznatků
- možnost využití e-nástrojů při přípravě na prezenční vyučování(ZŠ)-zpestření

Cíle distančního vzdělávání

- zefektivnit systém vzdělávání a umožnit ho širokým vrstvám obyvatelstva
- vzdělávat populaci dle potřeb trhu práce
- umožnit vzdělávání i pro seniory a jiné zájmové skupiny pomocí ICT
- zohlednit individuální hledisko studenta a dle toho přizpůsobit zvolený distanční kurz
- realizovat systém automatického ověřování znalostí
- vytvořit „Virtuální univerzitu“
- možnost zvolit si místo , čas, tempo a obsah, možnost mezioborového studia
- rychlý a otevřený přístup k informacím
- zpřístupnit studium na zahraničních univerzitách z domácího prostředí

Obsah

- e-learningové programy (komplex –obsah,metodologie, systém hodnocení, komunikační nástroje).

Seznam překážek v souvislosti s e-learningem v ČR

1.Největší problém je lidský faktor – Pedagog

ČR se neustále potýká se zastaralou formou výuky.

E-learningové texty, které mají pedagogové za úkol vytvářet jsou pro ně novou výzvou.

Učitelé jsou nuceni nejen napsat skripta, ale také dostat do těchto textů celý didaktický proces - počínaje seznámením s učivem pak procvičováním, testováním a konče hodnocením. Dát kurzu jasný profil, charakterizující danou disciplínu/profesi.

Pro většinu našich pedagogů je snazší mít studenty před sebou. Nedůvěřují studiu, kde je osobní kontakt učitel-žák minimální.

Role učitele musí být nově definována vzhledem k výše uvedeným novým trendům

Zavedení e-learningových forem studia znamená zásadní změnu v obsahu role učitele. Stává se především organizátorem, není hlavním zdrojem informací.

Na druhé straně je zde už řada pedagogů, specializovaných pracovišť, kde vznikají kvalitní e-learningové programy a na většině vysokých škol již fungují, alespoň z části, distanční formy studia (většinou kombinovaně s prezenční formou).

Mnohem menší problém (na VŠ) jsou finance a technika není problém vůbec.

2. Cílová skupina

Odborné vzdělávání musí sloužit novým cílovým skupinám: starší pracovníci, ženy vracející se na trh práce, dlouhodobě nezaměstnaní a imigranti.

3. Individualizace

Zavést individualizované vzdělávací cesty, v nichž studenti vytváří postup a obsah svého vlastního kurikula (s pomocí tutora) a také časový harmonogram a celkovou délku kurzu.

Návrhy na zlepšení situace ve vzdělávání obyvatelstva (vzhledem ke strategickým cílům rozvoje lidských zdrojů v ČR)

v rámci celoživotního učení:

1. rozšířit konvenční přístup v české vzdělávací soustavě o moderní trendy aktivního, individualizovaného celoživotního učení
2. pokračovat v implementaci ICT
3. využívat masověji e-learningových studijních textů, které jsou k dispozici
4. vybudovat ucelený systém celoživotního vzdělávání

odkazy:

„Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku, 2003 - 2007“

<http://www.nvf.cz/publikace/dokumenty/pdf.htm>

stránka Národního vzdělávacího fondu, kde lze najít 1123 zaregistrovaných vzdělávacích institucí (včetně programu a kontaktu na ně):

http://www.eu-dat.cz/dat/act/dat_companies.act

Vzdělávání a kultura

Leonardo da Vinci

Tato publikace vznikla pro projekt „Learn.Empowerment: Samořízení studium pro nezaměstnané osoby s nedostatečnou kvalifikací“, financovaný fondem LEONARDO za podpory Evropské komise. Vyjadřuje stanoviska pouze autorů a Evropská komise nenesou žádnou odpovědnost za informace obsažené v projektu a jejich využívání.

Projektové číslo A/04/B/F/PP – 158.133

Navrhovatel a koordinátor projektu: BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH, Dr. Wolfgang Eisenreich, Mariahilfer Strasse 8, 1070 Wien

Web: www.best-training.com

Tisk: KTP spol., Znojmo, CZ (2006)

www.learn-empowerment.org